

II Rajd Kurierski po Spiszu

Góral Info goral24.pl

15/06/2026 06:53

[Zobacz galerię](#)

[+16](#)

Pomimo deszczowej pogody 10 czerwca 2026 r. odbył się II Rajd Kurierski zorganizowany przez ZPO w Niedzicy we współpracy z Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie.

W rajdzie obok uczniów ze szkoły podstawowej z Niedzicy brali udział uczniowie z Łapsz Niżnych i Ostrowska. Trasa rajdu rozpoczęła się przy kościele św. Kwiryna w Łapszach Niżnych. Pierwszym przystankiem było spotkanie z panem Bolesławem Stankiem – synem Dominika, nazywanym „gazdą kurierskim”. W czasie II wojny służył on pomocą kurierom, którzy zatrzymywali się u niego na odpoczynek, mając możliwość posilenia się i nabrania sił

przed wyruszeniem w dalszą trudną i niebezpieczną drogę. Pan Bolesław pokazał zabudowania gospodarcze, gdzie odpoczywali kurierzy, przywołał też kilka ciekawych historii rodzinnych związanych z II wojną światową.

Po spotkaniu ze świadkiem historii uczestnicy ruszyli żółtym szlakiem. Pomimo całkowitego zachmurzenia widoczny był Grandeus, Żar w Pieninach Spiskich i zamglone Pieniny i Gorce. Niesprzyjająca aura wpłynęła na decyzję skrócenia trasy rajdu, mimo to uczniowie doznali smaku trudu wędrowania w deszczu i błocie, co dla kurierów przemierzających szlaki często było normalnością.

Druga część rajdu miała miejsce na terenie GOK-u w Niedzicy, gdzie uczniowie zostali przywiezieni autobusem. Zanim rozpoczęła się bardziej stacjonarna część spotkania, młodzi wędrowcy mogli uzupełnić zapasy energii – pani dyrektor Magdalena Dwornicka zadbała o to, aby na każdego uczestnika rajdu czekała usmażona kielbaska. Po posiłku uczniowie wraz z opiekunami przeszli do sali widowiskowej, gdzie odbyła się gra wielkoformatowa prowadzona przez pracowników Muzeum Armii Krajowej, miało też miejsce powitanie przybyłych gości przez panią dyrektor.

Jednym z celów tegorocznego rajdu było przybliżenie sylwetki zapomnianego kuriera Józefa Stanka ps. „Lis” z Łapsz Niżnych, który odpowiadał za trasę na słowackim jej odcinku między willą „Wichrówka” w Dursztynie a miejscowością Mała Poloma (obecnie Gemerská Poloma) na Słowacji. Powierzono mu zatem obsługę odcinka środkowego – miały tam powstać dwa punkty wymiany poczty w strefach przygranicznych: Józek stworzył punkt stały wymiany poczty w Małej Polomie po stronie słowackiej blisko granicy z Węgrami i drugi punkt wymiany powstał w „Wichrówce”. Posiadał obywatelstwo słowackie, gdyż Spisz w czasie II wojny był włączony do Słowacji, w związku z tym mógł w miarę sprawnie poruszać się komunikacją, często pociągiem lub wynajętą taksówką Józefa Lacha ze Słowacji. Kurier „Lis” wykonywał setki zadań związanych z pracą w ruchu oporu, w zakresie łączności i wywiadu, a służbę swą pełnił z wielkim poświęceniem i zaangażowaniem. Z dokumentów, wspomnień i relacji wyłania się sylwetka wyjątkowo dzielnego i oddanego sprawie polskiej żołnierza kurierskiego szlaku. Okoliczności śmierci Józefa Stanka pozostają nieznane. Ostatnie informacje o nim pochodzą z maja 1945 roku, prawdopodobnie zginął na terenie Czechosłowacji. Te mało znane informacje o kurierze Józefie Stanku przekazała uczestnikom rajdu pani Barbara Kowalczyk (nauczyciel z Łapsz Niżnych) i pan Mateusz Węgrzyn – krewny z rodziny kuriera „Lis”. Z kolei o odcinku po polskiej stronie, który przebiegał z Nowego Targu przez Ostrowsko opowiedziała pani Ewa Pietrzak – nauczycielka z Ostrowska. Dopelnieniem tematyki kurierskiej była prezentacja broni z czasów II wojny światowej przez pracowników Muzeum AK.

Swoją obecnością zaszczylił nasze spotkanie także wicewójt pan Grzegorz Findura, który pogratulował uczniom i nauczycielom uczestniczenia w rajdzie oraz wyraził słowa podziękowania za zaangażowanie w organizację. Wdzięczność za to wyjątkowe wydarzenie wyrazili także organizatorzy rajdu – ZPO w Niedzicy – wręczając gościom pamiątkowe statuetki. Na zakończenie Pan Maciej Kwaśniewski z muzeum AK podziękował za uczestniczenie w II Rajdzie Kurierskim i zaprosił zebranych do odwiedzenia muzeum, które posiada szereg informacji o działalności kurierów. Każdy z uczestników rajdu otrzymał upominek od gości z muzeum AK. Zakończeniem rajdu było wspólne pamiątkowe zdjęcie.

Elżbieta Łukuś, Mariola Petryszak

fot. M. Petryszak, J. Reńczak

<https://goral24.pl/artukul/ii-rajd-kurierski-po-n2330565>